

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบของงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดระเบียบวิธีวิจัยในลักษณะการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการออกแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆโดยใช้การวัดแบบครั้งเดียว (One-Shot Descriptive Study) วัดลักษณะทางประชากรทัศนคติของหญิงโสเภณี พฤติกรรมการสื่อสารของหญิงโสเภณี และความน่าเชื่อถือของสื่อบุคคล

ประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ หญิงโสเภณีซึ่งเข้ารับการสงเคราะห์ ณ สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี

จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ ทำให้ได้ทราบว่า จำนวนประชากรของสถานสงเคราะห์จะมีการเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละวัน ทั้งนี้เนื่องจากการเข้าสู่สถานสงเคราะห์ของหญิงโสเภณีนั้นมีเกือบทุกวัน และเมื่ออยู่ครบกำหนด 1 ปีในวันใดหญิงซึ่งเข้ารับการสงเคราะห์ก็จะสามารถออกจากสถานสงเคราะห์ได้ในวันนั้น หรือวันอื่น หลังจากนั้น ปัจจุบันจำนวนหญิงที่เข้ารับการสงเคราะห์มีประมาณ 240-270 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หญิงโสเภณีที่เข้ารับการสงเคราะห์ ณ สถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ จังหวัดนนทบุรี จำนวน 100 คน โดยแบ่งออกเป็น

หญิงที่เข้ารับการสงเคราะห์ในระยะแรกถึง 6 เดือน จำนวน 50 คน และหญิงที่เข้ารับการสงเคราะห์นานกว่า 6 เดือน จำนวน 50 คน

แบบแผนการสุ่มตัวอย่าง

ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากรายชื่อของหญิงที่เข้ารับการสงเคราะห์ในระยะแรก ถึง 6 เดือน จำนวน 50 คน และหญิงที่เข้ารับการสงเคราะห์นานกว่า 6 เดือน จำนวน 50 คน โดยนับถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2533

ตัวแปรในการวิจัย

สมมุติฐาน ข้อที่ 1 ทักษะคติของหญิงโสเภณีแตกต่างกันไปตามลักษณะทางประชากรและระยะเวลาที่เข้ารับการสงเคราะห์

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากร และระยะเวลาที่เข้ารับการสงเคราะห์
ตัวแปรตาม คือ ทักษะคติของหญิงโสเภณี

สมมุติฐาน ข้อที่ 2 พฤติกรรมการสื่อสารของหญิงโสเภณีแตกต่างกันไปตามลักษณะทางประชากรและระยะเวลาที่เข้ารับการสงเคราะห์

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากร และระยะเวลาที่เข้ารับการสงเคราะห์
ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการสื่อสารของหญิงโสเภณี

สมมุติฐาน ข้อที่ 3 พฤติกรรมการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับทักษะคติของหญิงโสเภณี

ตัวแปรอิสระ คือ พฤติกรรมการสื่อสาร
ตัวแปรตาม คือ ทักษะคติของหญิงโสเภณี

สมมุติฐานข้อที่ 4 ความน่าเชื่อถือของสื่อบุคคล และพฤติกรรมการสื่อสารมี
ประสิทธิภาพในการอธิบายทัศนคติของหญิงโสเภณี

ตัวแปรอิสระ คือ ความน่าเชื่อถือของสื่อบุคคล และพฤติกรรมการสื่อสาร

ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติของหญิงโสเภณี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถาม 1 ชุด ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรของผู้ให้สัมภาษณ์
และระยะเวลาซึ่งเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ ประกอบด้วยคำถามรวม
12 ข้อ ดังนี้

1. อายุ
2. สถานภาพทางการสมรส
3. จำนวนสมาชิกในครอบครัว
4. จำนวนบุตร
5. ระดับการศึกษา
6. ภูมิลำเนา
7. อาชีพเดิมก่อนประกอบอาชีพโสเภณี
8. สาเหตุที่ประกอบอาชีพโสเภณี
9. ความสมัครใจในการประกอบอาชีพ
10. ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพโสเภณี
11. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว
12. ระยะเวลาที่เข้ารับการสงเคราะห์

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของหญิงโสเภณี โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ ทัศนคติต่อตนเอง ทัศนคติต่อข่าวสารที่ได้รับ และทัศนคติต่อสังคม โดยแบบสอบถามในส่วนนี้มีทั้งหมด 24 ข้อ แบ่งออกเป็นทัศนคติต่อตนเอง ทัศนคติต่อข่าวสารที่ได้รับ และทัศนคติต่อสังคม จำนวน 8 ข้อ โดยในแต่ละด้านจะมีข้อความในเชิงบวก 5 ข้อ และข้อความในเชิงลบ 3 ข้อ ซึ่งในส่วนนี้ของทัศนคติของหญิงโสเภณีนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยศึกษาการออกแบบสอบถามในด้านทัศนคติจากงานวิจัยของ อัญชัญ กาญจนพบุ (2517) ชมัยพร วิทยานุกูล (2524) สุวริย์ ณ ระนอง (2525) ขวัญวงศ์ เจริญวงศ์ (2529) ตลอดจนเอกสารกองคลังมาอาชีวะสงเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสอบถามในส่วนนี้ และเมื่อออกแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้นักจิตวิทยาประจำสถานสงเคราะห์หญิงบ้านเกร็ดตระการ และอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและขอคำแนะนำเพื่อให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร และความน่าเชื่อถือของสื่อบุคคล ซึ่งวัดในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

3.1 พฤติกรรมการสื่อสาร

1. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร วัดการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล และสื่อประเภทอื่นๆ
2. พฤติกรรมสื่อสารภายหลังการเปิดรับข่าวสาร วัดการมีปฏิริยาตอบสนองโดยการซักถามสื่อบุคคล การนำข่าวสารที่ได้รับไปเผยแพร่ต่อ
3. ความพร้อมในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่างๆ วัดความเต็มใจในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่างๆ ความเข้าใจเนื้อหาของข่าวสารประเภทต่างๆ ความสนใจเกี่ยวกับข่าวสารของสถานสงเคราะห์ และความสนใจข่าวสารทั่วไป

3.2 ความน่าเชื่อถือของสื่อบุคคล วัดความน่าเชื่อถือของสื่อบุคคลประเภทต่างๆ ได้แก่ เพื่อน ครู และบุคคลภายนอกสถานสงเคราะห์

ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่จะใช้ศึกษา ได้มีการนำไปทดสอบก่อน (Pre-test) จำนวน 20 ชุด เพื่อหา Reliability ของเครื่องมือ ด้วยการสอบถามหญิงโสเภณีที่เข้ารับการสงเคราะห์ จำนวน 20 คน โดยให้ครอบคลุมทั้งหญิงโสเภณีที่เข้ามายังสถานสงเคราะห์น้อยกว่า 6 เดือน และมากกว่า 6 เดือน และนำแบบสอบถามในส่วนที่ 2 มาหาค่าความเชื่อมั่นตามแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Cronbach Coefficient) โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSx ซึ่งได้ผลจากการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเป็นดังนี้คือ

แบบสอบถามส่วนที่ 2 (ทัศนคติของหญิงโสเภณี) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 ซึ่งแสดงว่า แบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นได้สูง

สำหรับแบบสอบถามในส่วนที่ 1 และแบบสอบถามส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงนั้น ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามมาปรับปรุงถ้อยคำและส่วนที่ใช้ให้ชัดเจนมากขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ติดต่อขออนุญาตจากกรมประชาสงเคราะห์เพื่อเข้าไปเก็บข้อมูลในการวิจัยจาก สถานสงเคราะห์หญิง บ้านเกร็ดตระการเมื่อได้รับอนุญาตจากกรมประชาสงเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามเข้าไปสัมภาษณ์หญิงโสเภณีด้วยตนเอง จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมากำหนดรหัส ถอดรหัส และเขียนรหัสลงในแบบฟอร์มการลงรหัส (Coding form) และประมวลผลโดยโปรแกรมทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science -SPSSx)

พฤติกรรมการสื่อสาร คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารแบ่งออกเป็นส่วนย่อยๆ จำนวน 15 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. การเปิดรับข่าวสาร มีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล พิจารณาจากของระยะเวลาเฉลี่ยในแต่ละเดือนที่ผู้ตอบแบบสอบถามติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ โดยแยกตามประเภทของบุคคล ได้แก่ เพื่อน เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ และบุคคลอื่นๆ ดังนี้

ไม่เคยเลย	1 คะแนน
นานๆ ครั้ง	2 คะแนน
บ้างเป็นบางครั้ง	3 คะแนน
บ่อย	4 คะแนน
บ่อยมาก	5 คะแนน

การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทอื่นๆ พิจารณาจากระยะเวลาเฉลี่ยที่ผู้ตอบแบบสอบถามเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร/นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และวิดีโอ ดังนี้

ไม่เปิดรับเลย	1 คะแนน
เปิดรับนานๆ ครั้ง	2 คะแนน
เปิดรับเป็นบางครั้ง	3 คะแนน
เปิดรับบ่อย	4 คะแนน
เปิดรับบ่อยมาก	5 คะแนน

2. พฤติกรรมสื่อสารภายหลังการเปิดรับข่าวสาร มีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

การมีปฏิกิริยาตอบสนองโดยการซักถามสื่อบุคคล พิจารณาจากการมีโอกาสนในการซักถามสื่อบุคคล และความบ่อยครั้งในการซักถามสื่อบุคคล โดยแยกตามประเภทของสื่อบุคคล ได้แก่ เพื่อน เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ และบุคคลอื่นๆ

โอกาสในการซักถามสื่อบุคคล

ได้เสมอ	3 คะแนน
ไม่แน่	2 คะแนน
ไม่ได้	1 คะแนน

ความบ่อยครั้งในการซักถามสื่อบุคคล

บ่อยมาก	3 คะแนน
บางครั้ง	2 คะแนน
ไม่เคยถามเลย	1 คะแนน

การนำข่าวสารที่ได้รับไปเผยแพร่ต่อ พิจารณาจากความบ่อยครั้งในการนำ
 ข่าวสารที่ได้รับไปพูดคุยปรึกษากับผู้อื่น และการนำข่าวสารที่ได้รับไปเล่าให้ผู้อื่นรับทราบ
 และแนะนำให้ปฏิบัติตาม โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

บ่อยมาก, บ่อย	3 คะแนน
บางครั้ง, นานๆครั้ง	2 คะแนน
ไม่เคย	1 คะแนน

3. ความพร้อมในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่างๆ พิจารณาจากความเต็มใจ
 ในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่างๆ ความเข้าใจเนื้อหาของข่าวสารประเภทต่างๆ
 ความสนใจเกี่ยวกับข่าวสารของสถานสงเคราะห์ และความสนใจข่าวสารทั่วไป

ความเต็มใจในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่างๆ พิจารณาความเต็มใจของ
 ผู้ตอบแบบสอบถามในการเปิดรับสารประเภทต่างๆจากสื่อบุคคล ได้แก่ การฝึกอาชีพ
 ความรู้ในการปรับตัว โรคภัยไข้เจ็บ การปลอบใจ ประวัติของผู้ที่ท่านคุยด้วย
 การเดินทางท่องเที่ยว ห้องถิ่นที่ตนเคยอยู่อาศัย เรื่องตลก เขาสมอง ผี และอื่นๆ
 โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

เต็มใจ	3 คะแนน
ไม่แน่	2 คะแนน
ไม่เต็มใจ	1 คะแนน

ความเข้าใจเนื้อหาของข่าวสารประเภทต่างๆ พิจารณาจากความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่างๆจากสื่อบุคคล ได้แก่ การฝึกอาชีพ ความรู้ในการปรับตัวโรคภัยไข้เจ็บ การปลอมใจ ประวัติของผู้ที่ทำงานด้วย การเดินทางท่องเที่ยว ท้องถิ่นที่ตนเคยอยู่อาศัย เรื่องตลก เขาสมอง ผี และอื่นๆ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

เข้าใจเสมอ	3 คะแนน
เข้าใจบางครั้ง	2 คะแนน
ไม่เข้าใจเลย	1 คะแนน

ความสนใจเกี่ยวกับข่าวสารของสถานสงเคราะห์ พิจารณาความสนใจของผู้ตอบแบบสอบถามในการรับข่าวสารประเภทต่างๆของสถานสงเคราะห์ ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของสถานสงเคราะห์ การปฏิบัติตนในสถานสงเคราะห์ การฝึกอาชีพ ความรู้ทั่วไป โรคภัยไข้เจ็บต่างๆ และกิจกรรมประกอบการบรรยาย โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

สนใจมาก	3 คะแนน
สนใจปานกลาง	2 คะแนน
ไม่สนใจ	1 คะแนน

ความสนใจข่าวสารทั่วไป พิจารณาความสนใจของผู้ตอบแบบสอบถามในการรับข่าวสารจากสื่อประเภทอื่นๆ ในเรื่องต่างๆ ได้แก่ ข่าวสารบ้านเมือง ศิลธรรมและธรรมะ การพัฒนา เพลง ดารานักแสดงเรื่องตลก เขาสมอง ผี ข่าวกีฬา เรื่องต่างๆไป โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

สนใจมาก	3 คะแนน
สนใจปานกลาง	2 คะแนน
ไม่สนใจ	1 คะแนน

ความน่าเชื่อถือของสื่อบุคคล นิยามในแง่ของบุคคลต่างๆที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
เชื่อถือ โดยแยกตามประเภทของบุคคล คือ เพื่อน เจ้าหน้าที่ของสถานสงเคราะห์ และ
บุคคลอื่นๆ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

เชื่อถือมาก	3 คะแนน
เชื่อถือปานกลาง	2 คะแนน
เชื่อถือน้อย	1 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSx โดยใช้วิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

1.1 การอธิบายลักษณะของข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ อายุ
สถานภาพทางการสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตร ระดับการศึกษา
ภูมิสำเนา อาชีพเดิมก่อนประกอบอาชีพโสเภณี สาเหตุที่ประกอบอาชีพโสเภณี
ความสมัครใจในการประกอบอาชีพโสเภณี ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพโสเภณี ความ
รับผิดชอบต่อครอบครัว โดยใช้ค่าร้อยละ

1.2 การอธิบายทัศนคติของหญิงโสเภณี ได้แก่ ทัศนคติของหญิง
โสเภณีต่อตนเอง ทัศนคติของหญิงโสเภณีต่อข่าวสารที่ได้รับ ทัศนคติของหญิงโสเภณีต่อ
สังคม โดยใช้ค่าร้อยละ

1.3 การอธิบายพฤติกรรมการสื่อสาร และความน่าเชื่อถือของ
สื่อบุคคล โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X})

2. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน
แต่ละข้อ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อศึกษา
ความแตกต่างระหว่างทัศนคติกลุ่มต่างๆจำแนกตามอายุ สถานภาพทางการสมรส จำนวน
สมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา ภูมิฐานะ สาเหตุที่ประกอบอาชีพโสเภณี
ความสมัครใจในการประกอบอาชีพโสเภณี ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพโสเภณี และ
ความรับผิดชอบต่อครอบครัว และใช้การหาค่าสถิติแบบ t-test เพื่อเปรียบเทียบความ
แตกต่างระหว่างกลุ่มที่มีบุตร-กลุ่มที่ไม่มีบุตร กลุ่มที่สมัครใจ-กลุ่มที่ไม่สมัครใจประกอบ
อาชีพโสเภณี กลุ่มที่เข้ารับการสงเคราะห์น้อยกว่า 6 เดือน-กลุ่มที่เข้ารับการสงเคราะห์
นานกว่า 6 เดือน

สมมติฐานข้อที่ 2 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เพื่อศึกษา
ความแตกต่างของพฤติกรรมการสื่อสารจำแนกตามอายุ สถานภาพทางการสมรส จำนวน
สมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา ภูมิฐานะ สาเหตุที่ประกอบอาชีพโสเภณี
ความสมัครใจในการประกอบอาชีพโสเภณี ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพโสเภณี และ
ความรับผิดชอบต่อครอบครัว และใช้การหาค่าสถิติแบบ t-test เพื่อเปรียบเทียบความ
แตกต่างระหว่างกลุ่มที่มีบุตร-กลุ่มที่ไม่มีบุตร กลุ่มที่สมัครใจ-กลุ่มที่ไม่สมัครใจประกอบ
อาชีพโสเภณี กลุ่มที่เข้ารับการสงเคราะห์น้อยกว่า 6 เดือน-กลุ่มที่เข้ารับการสงเคราะห์
นานกว่า 6 เดือน

สมมติฐานข้อที่ 3 ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson
Product Moment Correlation Coefficient) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง
พฤติกรรมการสื่อสารของหญิงโสเภณี และทัศนคติของหญิงโสเภณี

สมมติฐานข้อที่ 4 ใช้การหาค่าสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาถึงความน่าเชื่อถือของสื่อบุคคล และพฤติกรรมการสื่อสารของหญิงโสดเกย์ในด้านต่างๆที่มีประสิทธิภาพในการอธิบายทัศนคติของหญิงโสดเกย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย